

بررسی آتیه‌نواز وضعیت جانبازان شیمیایی به مناسبت روز جانباز

زخم‌هایی که مدال افتخار هستند

جنگ هشت ساله ایران در برابر عراق حدود نیم‌میلیون نفر جانباز به همراه داشت. به‌رغم آنکه بیش از سه دهه از پایان دوران دفاع مقدس می‌گذرد، انتظار می‌رود جانبازان و خانواده‌های آنان دیگر مشکلاتی در زندگی شخصی و اجتماعی نداشته باشند، اما شواهد نشان می‌دهد که رنج و پیامدهای جنگ هنوز بر روی دوش بازماندگان سنگینی می‌کند. جانبازان به‌عنوان یکی از گروه‌های آسیب‌دیده این دوران همواره اظهار می‌کنند

جنگ هشت ساله ایران در برابر عراق حدود نیم‌میلیون نفر جانباز به همراه داشت. به‌رغم آنکه بیش از سه دهه از پایان دوران دفاع مقدس می‌گذرد، انتظار می‌رود جانبازان و خانواده‌های آنان دیگر مشکلاتی در زندگی شخصی و اجتماعی نداشته باشند، اما شواهد نشان می‌دهد که رنج و پیامدهای جنگ هنوز بر روی دوش بازماندگان سنگینی می‌کند. جانبازان به‌عنوان یکی از گروه‌های آسیب‌دیده این دوران همواره اظهار می‌کنند

ایرانی به واقع مفهوم جنگ و جانباز را درک کرده‌اند. از طرفی متأسفانه در تلویزیون از وضعیت و شرایط جانبازان شرایط گل و بلبل نمایش داده شده و می‌شود. بنابراین نسل امروزی فکر می‌کند که جنگ، دورهمی شادی بوده که عده‌ای در آن شرکت کردند و الان هم برای حضور در آن بیکنیک، امتیازات بی‌شماری دریافت می‌کنند. نسل جوان، نسل استدلال است. اگر منطقی با آن‌ها گفت و گو شود می‌پذیرند و درک می‌کنند که بسیاری از جوانان و جوانان بیش از سه دهه گذشته برای دستیابی به ارزش‌ها و اهداف بلند انسانی در جبهه‌ها حضور پیدا کرده و حتی از جان‌شان مایه گذاشتند.

او با هی حسرت‌وار ادامه می‌دهد: «جقدر بین جایگاه جانبازان ما با کهنه‌سربازان جنگ جهانی دوم تفاوت وجود دارد. همیشه برایم سؤال بوده که حکام و یا حاکمیت آن کشورها به چه سبک و شیوه‌ای سربازان خود را معرفی کرده‌اند که پیوسته مورد احترام و عزت‌اند. ای کاش در کشور ما مراسم‌هایی که در پاسداشت مقام جانباز گرفته می‌شود حکومتی نباشد و مردمی باشد.»

در این نقطه از گفت‌وگو، پرسش درباره مطالبات و مشکلات جانبازان سخت است. او بعد از چند ثانیه سکوت، شروع به صحبت می‌کند و جواب می‌دهد: «مطالبه خاصی نیست، اما مشکلات جانبازان متفاوت و عدیده است. بچه‌های جبهه و جنگ سن‌شان از ۵۰ گذشته و در این سال‌ها هر چه سن آن‌ها بالاتر رفته عوارض ناشی از مجروحیت نیز شدیدتر شده است. در شرایط کنونی بسیاری از داروها وارد نمی‌شود و داروهای داخلی نیز اثر چندانی ندارد. قریب به اتفاق ایثارگران و جانبازان مشکل معیشتی دارند و می‌گویند که چند فرزند تحصیل‌کرده بیکار در منزل دارند.»

وقتی از او راجع به اجزای قانون و مصوبات حوزه جانبازان می‌پرسم انگار داغ دلش تازه می‌شود. بالحنی تند می‌گوید: «به جرأت می‌گویم بیشتر مصوبات مجلس و آیین‌نامه‌ها برای قشر جانبازان و ایثارگران اصلاً اجرا نمی‌شود. مثلاً براساس یک ماده قانونی هر ۱۰ سال یکبار باید به مجروحان و جانبازان جنگ تسهیلات خودرود داده شود، اما اگر بررسی کنیم می‌بینیم این مصوبه که باید تا الان چهار نوبت اجرا شده باشد، اجرایی نشده است. در بودجه سال ۱۴۰۲ هم این مصوبه پیش‌بینی شد و از ابتدای سال زیاد رسانه‌ای شده و تاکنون هم هیچ خبری نشده است. جانباز فقط در معرض شنیدن این جنس متلک‌های ناشی از مصوبات تعلیقی است. کجا کی و چه ماشین خارجی‌ای برای جانبازان وارد شده، معلوم نیست. تازه اگر هم ماشینی وارد شود جانباز مگر پول خرید این ماشین را دارد. فکر می‌کنید جانباز پشت این خودرو می‌نشیند. دل‌الان همگی در صف انتظار خرید امتیاز این خودروها هستند.»

سخن آخرین

باین وصف، تمام شهروندان طبق قانون اساسی از حقوقی برخوردارند و استیفای حقوق و اجرای بند بند قوانین باید مطالبه همیشگی همگان باشد. در پایان باید گفت تمام جانبازان و ایثارگران به‌عنوان شهروندانی که داوطلبانه و با فهم و شعور در عملیات‌ها حضور داشتند و بخشی از وجود خود را از زانی حفظ ارزش‌های انسانی کردند، دین بزرگی بر گردن این کشور دارند. بنابراین آن‌ها نه تنها نباید دل‌چرکین از کزفهمی‌ها و بی‌مهری‌های بخشی از جامعه باشند، بلکه از طرفی به واقع باید در دشان را مرهم گذاشت و قدرشان را ارج‌گذار بود.

جانبازان بعضاً حتی از امکاناتی که در نظر گرفته می‌شود هم محروم می‌مانند.»

او با صدایی بغض‌آلود ادامه می‌دهد: «شاید تجربه مشترکی بین مجروحان شیمیایی باشد، بارها خودم هم در این موقعیت غریبانه قرار گرفته‌ام؛ اینکه وقتی یک فرد شیمیایی حتی زمانی که در اتاق معاینه پزشکی سرفه می‌زند دکتر از او فاصله می‌گیرد و دستش را حائل بینی و دهانش می‌کند.»

وضعیت این روزهای هم‌سنگران که می‌پرسم با اشتیاق پشت سرهم جملات را ردیف می‌کند و تعریف می‌کند: «هنوز با آن‌ها در ارتباطم. یک‌بار پیش نیامده که بچه‌های جنگ همدیگر را ببینیم و از آن دوران چیزی نگویم. مرور خاطرات آن ایام برای من و هم‌زمان لذت‌بخش است.»

وقتی از او در مورد نگرش نسل امروز به مفهوم جانباز و جانبازی می‌پرسم، با مرور خاطره‌ای از تکریم کهنه‌سربازان جنگ جهانی دوم در کشور محل تحصیلش، گفت‌وگو را دنبال می‌کند و می‌گوید: «من با کهنه‌سربازان جنگ جهانی دوم در روسیه و تاجیکستان ارتباط داشتم و از نزدیک با آن‌ها صحبت کردم. این افراد در روز غلبه مدال‌های افتخار خود را بر گردن می‌آویزند و انبوه مردم گردشان حلقه می‌زنند که با آن‌ها عکس یادگاری بگیرند.» بعد از مکث کوتاهی ادامه می‌دهد: «خاطرم هست روزی مقابل دانشگاهی که تحصیل می‌کردم کهنه‌سربازی با دوچرخه قدیمی از مقابل دانشگاه در حال عبور بود. عابران با شوق فراوان خواهش می‌کردند که اجازه دهد تا با او عکس بگیرند. معاون آموزشی دانشگاه که همان سال کاندیدی جایزه شیمی نوبل بود شتابان خودش را به او رساند و ملتسمانه درخواست کرد که لحظه‌ای متوقف شود که دوربین دانشگاه در محل حاضر شود تا این افتخار نصیبش شود که با او عکس یادگاری بگیرد.»

شادمان با گفتن این جمله که در کشور ما نه تنها نسل جدید بلکه بسیاری از خانواده‌ها که مجروح یا شهیدی نداشتند اصلاً مفهوم جنگ و جانبازی را درک نکرده‌اند، اضافه می‌کند: «در شمار زیادی از خانواده‌ها فرد جانباز وجود ندارد. بنابراین تعداد محدودی از خانواده‌های

جانبازان بعضاً حتی از امکاناتی که در نظر گرفته می‌شود هم محروم می‌مانند.»

او با صدایی بغض‌آلود ادامه می‌دهد: «شاید تجربه مشترکی بین مجروحان شیمیایی باشد، بارها خودم هم در این موقعیت غریبانه قرار گرفته‌ام؛ اینکه وقتی یک فرد شیمیایی حتی زمانی که در اتاق معاینه پزشکی سرفه می‌زند دکتر از او فاصله می‌گیرد و دستش را حائل بینی و دهانش می‌کند.»

وضعیت این روزهای هم‌سنگران که می‌پرسم با اشتیاق پشت سرهم جملات را ردیف می‌کند و تعریف می‌کند: «هنوز با آن‌ها در ارتباطم. یک‌بار پیش نیامده که بچه‌های جنگ همدیگر را ببینیم و از آن دوران چیزی نگویم. مرور خاطرات آن ایام برای من و هم‌زمان لذت‌بخش است.»

وقتی از او در مورد نگرش نسل امروز به مفهوم جانباز و جانبازی می‌پرسم، با مرور خاطره‌ای از تکریم کهنه‌سربازان جنگ جهانی دوم در کشور محل تحصیلش، گفت‌وگو را دنبال می‌کند و می‌گوید: «من با کهنه‌سربازان جنگ جهانی دوم در روسیه و تاجیکستان ارتباط داشتم و از نزدیک با آن‌ها صحبت کردم. این افراد در روز غلبه مدال‌های افتخار خود را بر گردن می‌آویزند و انبوه مردم گردشان حلقه می‌زنند که با آن‌ها عکس یادگاری بگیرند.» بعد از مکث کوتاهی ادامه می‌دهد: «خاطرم هست روزی مقابل دانشگاهی که تحصیل می‌کردم کهنه‌سربازی با دوچرخه قدیمی از مقابل دانشگاه در حال عبور بود. عابران با شوق فراوان خواهش می‌کردند که اجازه دهد تا با او عکس بگیرند. معاون آموزشی دانشگاه که همان سال کاندیدی جایزه شیمی نوبل بود شتابان خودش را به او رساند و ملتسمانه درخواست کرد که لحظه‌ای متوقف شود که دوربین دانشگاه در محل حاضر شود تا این افتخار نصیبش شود که با او عکس یادگاری بگیرد.»

شادمان با گفتن این جمله که در کشور ما نه تنها نسل جدید بلکه بسیاری از خانواده‌ها که مجروح یا شهیدی نداشتند اصلاً مفهوم جنگ و جانبازی را درک نکرده‌اند، اضافه می‌کند: «در شمار زیادی از خانواده‌ها فرد جانباز وجود ندارد. بنابراین تعداد محدودی از خانواده‌های

مشکل مسکن ایثارگران حل می‌شود

احمد امیرآبادی فراهانی، رئیس فراکسیون ایثارگران گفت: «به نظر من بخش عمده مربوط به ایثارگران در برنامه ششم توسعه محقق شده است. البته چند مورد آن به دلیل نداشتن آیین‌نامه اجرایی عملیاتی نشد.» نماینده مردم قم در مجلس شورای اسلامی افزود: «امیدواریم احکام عملیاتی نشده که مورد تصویب مجلس شورای اسلامی قرار می‌گیرد، در برنامه هفتم توسعه عملیاتی شود. قرار شد احکام مربوط به ایثارگران در برنامه هفتم توسعه بررسی شود. این جلسات برگزار شد و به جمع‌بندی خوبی رسیدیم. موارد پیشنهادی را به کمیسیون تلفیق ارائه خواهیم کرد تا در جلسه کمیسیون مطرح شود.»

رئیس فراکسیون ایثارگران یکی از احکام ایثارگران در برنامه هفتم توسعه را بحث مدافعان حرم عنوان کرد و گفت: «بر اساس برنامه هفتم توسعه، همان خدمتی که به زمندگان مجروح و جانباز دوران دفاع مقدس و همچنین شهدا ارائه می‌شود به شهدا، جانبازان و ایثارگران مدافع حرم هم تعلق می‌گیرد.» امیرآبادی فراهانی خبر خوشی هم برای مسکن جانبازان داشت. در این باره گفت: «اقداماتی در خصوص مسکن جانبازان در سراسر کشور انجام و گام‌های خوبی هم در این زمینه برداشته شده است. هماهنگی خوبی میان بنیاد شهید و امور ایثارگران، وزارت راه و شهرسازی، و بنیاد مسکن صورت گرفته و تا زمان فعالیت این دولت مشکل مسکن ایثارگران رفع خواهد شد.»

یادداشت

۴۵۹ جانباز و آزاده جانباز از افتخارات تأمین اجتماعی هستند

احسان قوچی بیگ
رئیس سازمان تامین اجتماعی

هرساله روز ولادت حضرت ابوالفضل العباس (ع) در تقویم مصادف است با روز جانباز؛ جانبازهایی که حکایت شگفت‌آفرینی آن‌ها در میدان‌های عرفان و حماسه تکان‌دهنده است. ملت ایران همیشه و در همه جا و در تاریخ بلندش قهرمانان نام‌آوری دارد که همواره به وجود آنان می‌بالد.

روز گرامیداشت جانبازان فرصت مناسبی است که نسل امروز علاوه بر الگوپذیری از رشادت‌های حضرت ابوالفضل العباس (ع) در حادثه عاشورا، درباره دل‌آوری‌های جانبازان غیرتمند ایران اسلامی در دوران دفاع مقدس و جبهه‌های حق علیه باطل به مطالعه بپردازند و درس‌ها و پیام‌های زندگی‌ساز را از متن این تاریخ ماندگار استخراج کنند.

جانبازان نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران، با ایثار، از خودگذشتگی، مسئولیت‌پذیری و پاسداری در راه دین و وطن، نماد جوانمردی و وفاداری به اسلام و ایران هستند و حقی بزرگ بر گردن همه ملت شریف ایران دارند. دولت و ملت این مرز و بوم نیز همواره قدرشناس زحمات و مجاهدت‌های الهی آنان هستند.

جانبازان با ایستادگی در جبهه‌های مقاومت فرهنگ شهیدان را زنده نگه داشته‌اند و سدی محکم در مقابل شیخیون دشمن هستند. جانبازان، شهیدان زنده‌های هستند که خداوند این فرصت را به آنان داده تا سال‌هایی از عمر خود را همراه با مجاهدت و آزمایش‌های دشوار بگذرانند. تنها تفاوت جانباز با شهید این است که آخرین رشته ارتباط او با عالم خاک قطع نشده؛ زیرا جانبازان باید بمانند و پیام شهیدان را فریاد کنند و کارهای ناتمام را به پایان برسانند. جانباز می‌ماند تا ایستادگان به‌ویژه آنان که میدان کارزار را ندیده‌اند و حقایق دوران مبارزه را درک نکرده‌اند

به نشانه‌ها و حجت‌های او بنگرند و پیام شهیدان را در یابند. جانبازان با ایستادگی خود فرهنگ شهیدان را زنده نگه داشته و درس امید، ایمان و اراده را به جامعه می‌دهند. آنان با ارج نهادن به ارزش‌های دینی و اسلامی و ترویج فرامین الهی و اسلامی، عمل به آن را در جامعه ترویج می‌کنند.

جانبازان و ایثارگران پشتوانه بزرگ جامعه و انقلاب اسلامی ما هستند. اگر چه اعضای از بدن خود را از دست داده‌اند، اما ایستاده‌اند تا نام و یاد و فرهنگ شهیدان زنده بماند و همچنان علمداران انقلاب هستند. جانبازان شور و نشاط حسینی را در جامعه برپا داشته و همچنان در صحنه هستند تا ولایت تنها نماند. آن‌ها مانده‌اند تا ذهن مردم از عطر ولایت خالی نشود و رسالت بزرگ خویش را که زمینه‌سازی برای ظهور حضرت ولیعصر (عج) است به پایان برسانند.

امروز جانبازان در تمام صحنه‌ها با فداکاری و قدرت به فعالیت مشغول‌اند و حتی در برخی عرصه‌ها از دیگران نیز گوی سبقت برده‌اند. آن‌ها در عرصه فرهنگی در مقابل شیخیون دشمن صف‌های مستحکمی هستند و آثار عمیق و شگرفی بر جامعه می‌گذارند.

هم‌اکنون سازمان تأمین اجتماعی افتخار دارد تا میزان تعداد ۴۴۹ جانباز و ۱۰ آزاده جانباز در بدنه خود باشد. به مناسبت این روز بزرگ و گرامیداشت جایگاه بلندمرتبه جانبازانی که روزگاری دوشادوش شهیدان در میدان‌های جنگ در خط مقدم جبهه می‌جنگیدند، تمام قد می‌ایستیم و دست بر سینه ادب نهاده و برای اعتلای پرچم افتخار میهن اسلامی با ایشان هم‌پیمان می‌شویم.

